

2025

Rapportage en advies Andreaskapel, Leyenbroekerweg te Sittard

Joan van den Hurk

23-5-2025

Inhoudsopgave:

0. Inhoud:	1
0. Colofon	1
1. Inleiding tot advies	1
2. Redengevende omschrijving en geschiedenis	2
3. Bestaande toestand, gevelaanzichten	5
4. Ingrenen uit het verleden	6
5. Aangetroffen schades	7
6. Algemene toelichting inspectie – opname	17
7. Conclusie en advies	17

Bijlage

- Inspectierapport LB0933Aa Monumentenwacht Limburg, d.d. 19-09-2023;

Verantwoording overige afbeeldingen

Nummer 2	Topotijdreis.nl
Nummer 3, 8, 9,15 en 16	HVNA Architecten BV
Nummer 4, 5, 16 en 17	Fotocollectie Jezuïten (Regioarchief Sittard-Geleen)
Nummer 6	KDC BiN-collectie (www.bedevaart.meertens.knaw.nl)
Nummer 10 en 16	Job van Nes (www.kerkgebouwen-in-limburg.nl)

Locatie:

Leyenbroekerweg 113B
6132 CD, Sittard

Monumentnummer:

RM521604

Versie:

24.073.PP.25050....01

Auteur:

Joan van den Hurk Bouwkundig Advies & Restauratie
Batterijstraat 29
5396 NT Lithoijen
0640278128
info@joanvandenhurk.nl
www.joanvandenhurk.nl

Alle auteursrechten blijven te allen tijde eigendom van de auteur
Indien niet anders vermeld zijn alle afbeeldingen en foto’s van de auteur
Foto voorblad: oostgevel Andreaskapel

1. Inleiding

Aan de Leyenbroekerweg te Sittard bevindt zich een in meerdere fases opgetrokken en uitgebreid voormalig kloostercomplex van de Priesters van het Heilig Hart (abusievelijk verward met de Missionarissen van het Heilig Hart) hebben het in 1889 door pater Andreas Prévot gestichte klooster al lang verlaten waarna grote delen zijn herbestemd tot diverse niet-religieuze functies. De kapel is in gebruik voor de eredienst en vernoemd naar de stichter van het klooster.

Gevraagd is de kapel te inspecteren en rapporteren en een meerjarenonderhoudsplan op te stellen.
Op 26 november 2024 is de kapel geïnspecteerd, onderstaand de rapportage hiervan.

2. Redengevende omschrijving

De redengevende omschrijving in het Monumentenregister van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed onder nummer 521604 luidt:

‘Inleiding

Klooster met Andreaskapel van de Missionarissen van het H. Hart, 1889, respectievelijk in negentiende-eeuws traditionele en neogotische stijl. Het gebouw vormt het oudste bouwdeel van het kloostercomplex dat sindsdien in noordelijke richting langs de Leijenbroekerweg tot ontwikkeling is gekomen. De oorspronkelijke binnenplaats is boven de eerste bouwlaag van een plat dak voorzien. Deze overkapping en de hieronder ingerichte ruimte zijn uitgesloten van bescherming. Aan de zuidwestzijde, bij de aansluiting met de kloostervleugel uit 1927, is een entreepartij van één laag onder plat gebouwd, welke eveneens is uitgesloten van bescherming.

Omschrijving

Kloostergebouw op carré-vormige plattegrond, bestaande uit een aan de H. Andreas gewijde kloosterkapel aan de oostzijde, een voormalige refter aan de westzijde en voormalige verblijfsgebouwen aan de noord- en zuidzijde. De zuid- en westvleugel hebben elk twee bouwlagen, de noordvleugel telt drie bouwlagen. Het klooster is gedeeltelijk onderkelderd.

De kapel wordt gedekt door een zadeldak met leien in Maasdekking. Drie dakkapellen met chaletachtig overstek, blind met uitzondering van een driepasornament. Bakgoten. De overige vleugels worden gedekt door in hoogte variërende zadel- en schilddaken, voorzien van oudhollandse pannen, muldenpannen en betonpannen in uiteenlopende kleurschakeringen.

De oostgevel van de Andreaskapel, aan de straatzijde, kenmerkt zich door een geprofileerde, gepleisterde plint; een bakstenen optrek in kruisverband; vensterlijsten, deurlijsten, nislijsten, een kroonlijst en boogfriezen in lichtrode profielsteen. De oostgevel van de kapel heeft twee hoekrisalieten over twee lagen, aan de zuidzijde twee traveeën breed, aan de noordzijde drie traveeën. De hoeklisenen van deze risalieten lopen uit tuitgevels, voorzien van een spitsboogfries en gepleisterde schouderstukken. In elke vensteras twee spitsboogvormige houten T-vensters, met houten traceringen in de glas-in-lood bovenlichten en zesruits indeling van de glaspanelen. De vensters in de eerste laag van het noordelijke risaliet zijn gedeeltelijk vervangen. De lagen van de hoekrisalieten worden optisch gescheiden door gestucte dorpel- en waterlijsten. In de tuitgevels, onder het boogfries, een inmiddels lege beeldnis met console en baldakijn.

Het tussenliggende, teruggelegen gevelveld wordt geleed door vier zich verjongende steunberen met gestucte afdekking. Tussen deze steunberen bevinden zich drie spitsboogvormige vensters met kunststenen venstertraceringen, glas-in-lood en gestucte dorpellijsten. Aan de noordzijde van deze spitsboogvensters is een rechthoekige, dubbele houten paneeldeur in een spitsboogvormige lijst geplaatst. Boven de deur bevindt zich een

hardstenen latei, in het bovenlicht voorzien van kunststenen traceringen en glas-in-lood. Boven deze entree een spitsboogvormig venster met traceringen en glas-in-lood. Aan de zuidzijde van deze spitsboogvensters, hoog in de gevel, is een soortgelijk spitsboogvenster geplaatst.

In de deels witgesausde binnenplaatsgevel van de oostgevel, gedeeltelijk aan het oog onttrokken door de dakconstructie boven de eerste bouwlaag, heeft de Andreaskapel vier spitsboogvensters met traceringen en glas-in-lood.

De buitengevel aan de zuidzijde is opgetrokken in grauwbroune baksteen, gemetseld in kruisverband en vertoont diverse verbouwingssporen. Een deels gepleisterde, deels gestucte plint. Gepleisterde dorpels. Schootankers. Kroonlijst met muizetanddecoraties. Vensterstreken. De gevel is onregelmatig ingedeeld. Aan de oostzijde bevindt zich, ter afsluiting van de oostvleugel met kapel, een tuitvormige, afgeschuinde kopgevel met gepleisterde schouderstukken. In de tweede laag en in de topgevel een segmentboogvormig houten kruiskozijn met horizontale indeling van de glaspanelen. In de vijf vensterassen van de zuidvleugel bevinden zich in beide bouwlagen segmentboogvormige houten kruiskozijnen met een horizontaal ingedeeld glaspaneel. De kopgevel aan de westzijde vormt de afsluiting van de westvleugel. Deze kopgevel wordt in de eerste laag aan het oog onttrokken door de aangebouwde entreepartij van de kloostervleugel uit 1927. Boven deze entreepartij, in de tweede laag, een reeks met vier kleine segmentboogvormige houten kruiskozijnen.

De ten dele witgesausde binnenplaatsgevel van de zuidvleugel, deels aan het oog onttrokken door de overkapping, telt in de tweede laag vijf vensterassen voorzien van segmentboogvormige houten vensterkozijnen met een horizontale indeling van het glaspaneel. Tussen de bouwlagen profiellijsten met kruismotieven, muizetanddecoraties. Deels geprofileerde vensterstreken.

De buitengevel aan de westzijde kenmerkt zich door een grauwbroune bakstenen optrek over twee lagen. Kroonlijst met blok- en muizetanden, geprofileerde delen in de vensterstrek en de profiellijst tussen de bouwlagen met kruismotieven in lichtrode baksteen. Gepleisterde dorpels.

Lage, geprofileerde plint met souterrainopeningen. Vijf vensterassen, waarin segmentboogvormige houten kruiskozijnen met horizontaal ingedeelde glaspanelen. In de eerste laag bevindt zich in de meest noordelijke vensteras een recente, segmentboogvormige dubbele houten deur met bovenlicht. Deze deur is bereikbaar via een klein bordes.

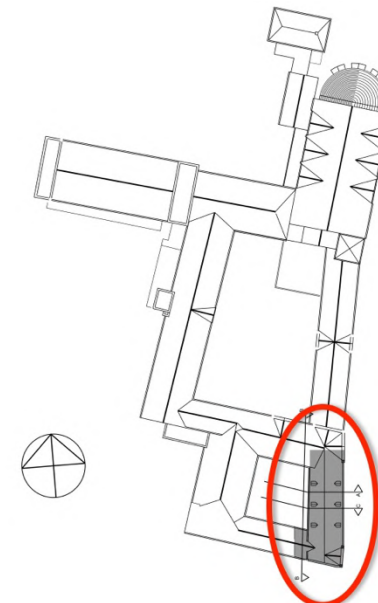
De ten dele wit gesausde binnengevel van de westvleugel, deels aan het oog onttrokken door de overkapping van de binnenplaats, telt in de tweede laag vijf vensterassen met segmentboogvormige houten T-vensters met een verticale indeling van het bovenlicht en een horizontale indeling van het glaspaneel. Ook deze gevel heeft profiellijsten met kruismotieven, deels geprofileerde vensterstreken en muizetanddecoraties. De buitengevel aan de noordzijde wordt aan de straatzijde niet meer zichtbaar als gevolg van latere kloosteruitbreidingen. Deels geprofileerde plint met drie souterrainopeningen. Grauwbroune bakstenen optrek over drie lagen. Kroonlijst met blok- en muizetanden, geprofileerde delen in de vensterstrek, profiellijsten tussen de bouwlagen met kruismotieven in lichtrode baksteen. Gepleisterde dorpels. Boven de in 1910 aangebouwde kloostervleugel is de noordelijke kopgevel met spitsboogfries in lichtrode profielsteen nog zichtbaar. Voor het overige telt de noordelijke buitengevel negen vensterassen. De derde en de vierde vensteras zijn geplaatst in een risalerend gevelvlak met lisenen, welke uitlopen in een tuitgevel met gepleisterde schouderstukken, ezelsrug en een spitsboogfries met rode profielsteen. In elke vensteras drie segmentboogvormige houten kruiskozijnen met een horizontale indeling van het glaspaneel. Slechts in de eerste laag van de vierde vensteras is het venster verwijderd en vervangen door een verdiept geplaatste rechthoekige houten deur. De binnenplaatsgevel van de noordvleugel, deels aan het oog onttrokken door de overkapping van de binnenplaats, telt vier vensterassen over twee bouwlagen. In de eerste laag segmentboogvormige houten kruiskozijnen met horizontaal ingedeeld glaspaneel, in de tweede laag segmentboogvormige houten vensters met verticale geleding en dubbele horizontale indeling van het glaspaneel. Ook deze deels witgesausde gevel kenmerkt zich door profiellijsten met kruismotieven, deels geprofileerde vensterstreken en muizetanddecoraties.

De interieurindeling van dit carré-vormige kloostergebouw uit 1889 is, met uitzondering van de kapel, meermalen gewijzigd en bevat geen beschermde onderdelen. Het interieur van de Andreaskapel kenmerkt zich door een éénbeukig schip van drie traveeën, zonder kruisarmen en voorzien van vernieuw glas-in-lood. Kruisribgewelven op drievoudige pilasters, voorzien van kapitelen met acanthusbladeren. Oxaal over een breedte van twee traveeën, met een opengewerkte houten balustrade in neogotische stijl. In het interieur van de kapel zijn onder meer van belang de houten altaartafel met reliëf, drie neogotische altaarstukken (voorstellende Maria met Kind Jezus, H. Hart en H. Andreas), de op doek geschilderde kruiswegstaties en de grafsteen van Pater Andreas Prevot SCJ, stichter van het klooster.'

De Andreaskapel met aansluitende carré is het eerste deel van het klooster dat werd opgetrokken in 1889 in een gebied buiten de (opgetekende) bebouwde kom van Sittard, getuige de door het Topografisch Bureau verzorgde optekening uit 1910 en enkele foto's uit de beginperiode. Kort na deze eerste fase wordt de carré al noordwaarts uitgebreid met onder andere missiehuis, kerk, een Duitstalige Kloosterschool, maar deze zijn echter pas in 1925 opgetekend.

Afb.02: het carrévormig eerste deel van het later uitgebreide kloostercomplex van de Missionarissen van het Heilig Hart, opgetekend door het Topografisch Bureau. Veel meer bebouwing is niet opgetekend. (www.topotijdreis.nl)

Afb. 03: uitsnede van tekening met plattegronden bestaande toestand met totale omvang kloostercomplex, rood omcirkeld de Andreaskapel (HVNA Architecten)

Afb. 04: zuid- en oostgevel Andreaskapel, begin 19^e eeuw met daklantaarn, kruizen op de topgevels, in donkere kleur geschilderde kozijnen in sacristie en zolder. De beeldnissen in de topgevels lijken geen beelden te bevatten. Aangrenzend rechts een hogere kloostervleugel, links de lagere westvleugel en geen omliggende bebouwing zichtbaar (Fotocollectie Jezuïten)

Afb. 05: oostgevel, vermoedelijk van iets later datum gezien de tuinmuur met poort die op afbeelding 09 ontbreekt, maar ook op deze foto nagenoeg geen bebouwing in de nabije omgeving. Alle houten kozijnen tekenen donker af in de gevel. (Fotocollectie Jezuïten)

In 1966 verkopen de Priesters van het Heilig Hart het klooster aan gemeente Sittard en diende het als gezellenhuis; er waren Italiaanse en Spaanse gastarbeiders gehuisvest die werkzaam waren in de mijnindustrie. Bij de verkoop werd door de paters bedongen dat de kloosterkapel, waar op dat moment de stichter van het klooster begraven lag, 'ten eeuwigen dage' als kerkruimte beschikbaar zou blijven ten behoeve van de bewoners van Leyenbroek.

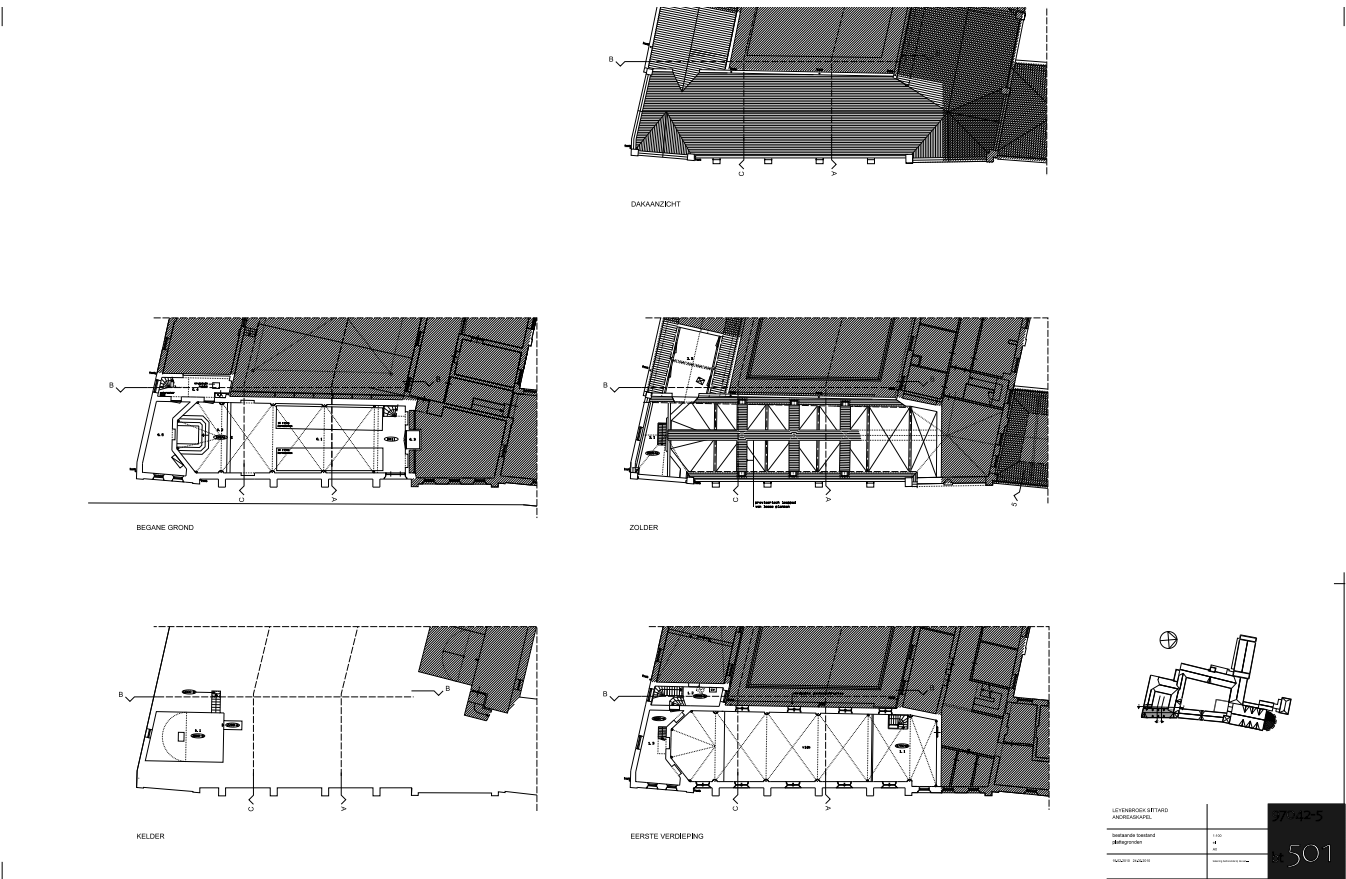

Afb. 06: graf van Andreas Prévot SCJ van 1936 tot 2006 (KDC BiN-collectie – www.bedevaart.meertens.knaw.nl)

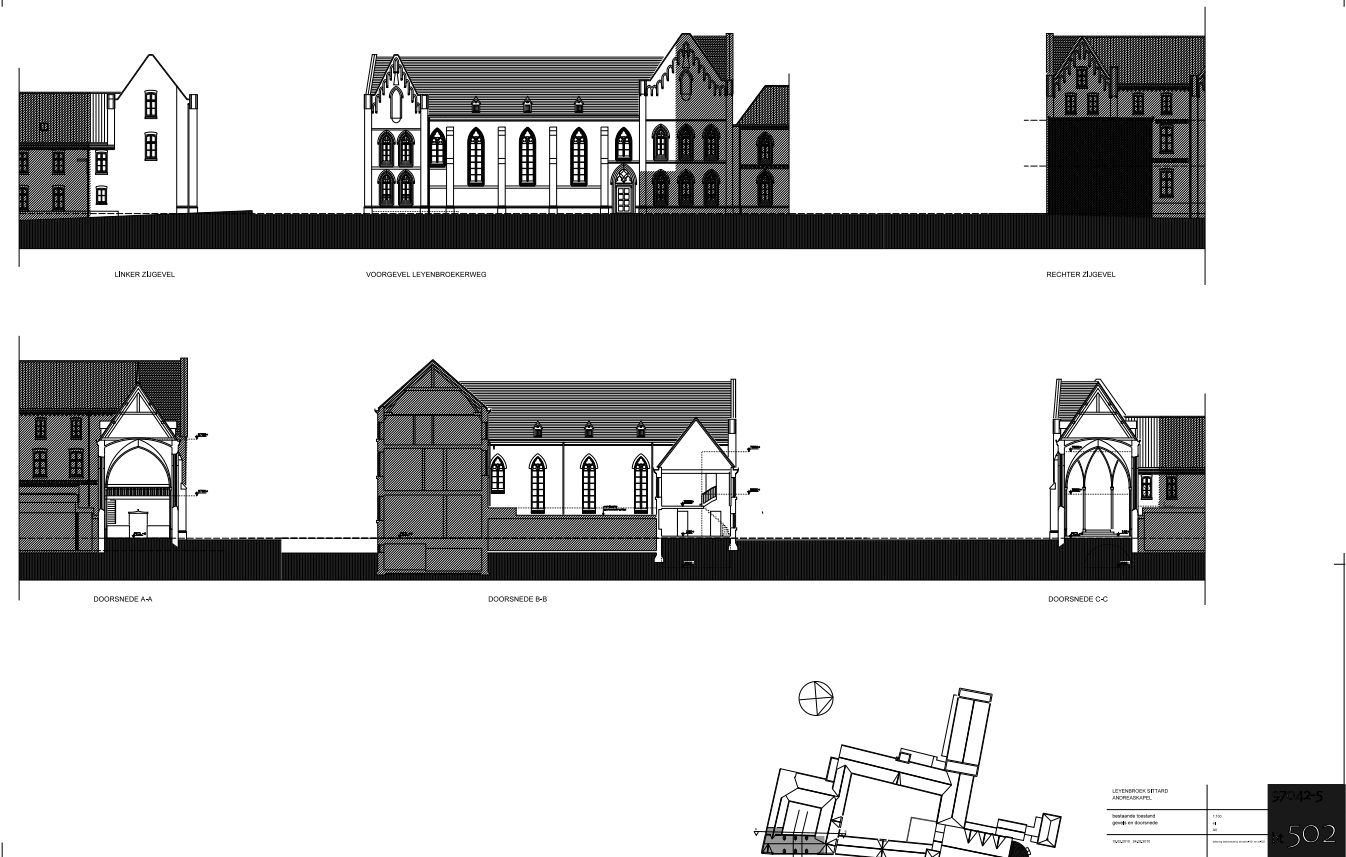

Afb. 07: gedenksteen op de plek waar pater Andreas Prévot, stichter van het klooster begraven is geweest. Van 2006 tot 2023 is Asten zijn rustplaats geweest, op 13 juni 2023 zijn de resten van pater Andreas in Saint Quentin, Frankrijk herbegraven

In 2010 wordt een aanvang gemaakt met een renovatie van de kapel. Ter voorbereiding hiervan worden door HVNA Architecten tekeningen opgesteld. Getuige een gedenksteen is de renovatie in 2015 voltooid waarna de kapel werd teruggegeven aan de parochie. Er is één foto beschikbaar van vlak voor de renovatie.

Afb. 08: tekening met plattegronden bestaande toestand (HVNA Architecten)

Afb. 09: tekening met gevels en doorsneden bestaande toestand, de grijs gearceerde bouwdeelen van het oorspronkelijke carré maken geen onderdeel uit van de Andreaskapel. NB: er zijn geen gebreken op de tekening opgenomen (HVNA Architecten)

Afb. 10, oostgevel vóór de grondige renovatie, 6 juni 2011 Job van Nes. De locatie van de geamoveerde daklantaarn tekent duidelijk af, alsook een paarsgrijze kleur op het dak. (www.kerkgebouwen-in-limburg.nl)

Afb. 11: gedenksteen renovatie 2015

3. Bestaande toestand, gevelaanzichten

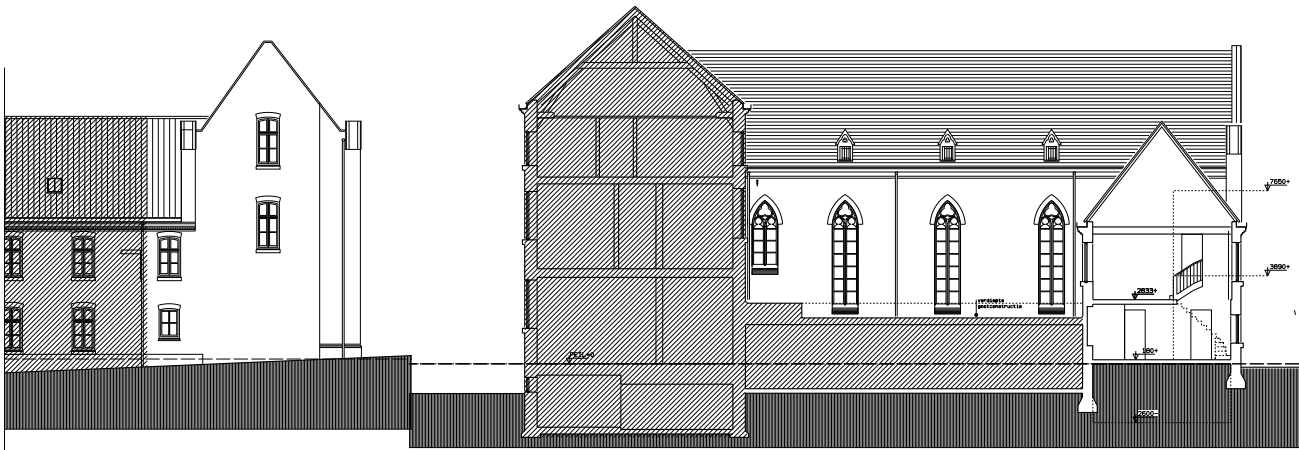
Afb. 12: oostgevel Andreaskapel

Afb. 13: zuidgevel Andreaskapel met een deel van de zuidelijke carré-vleugel

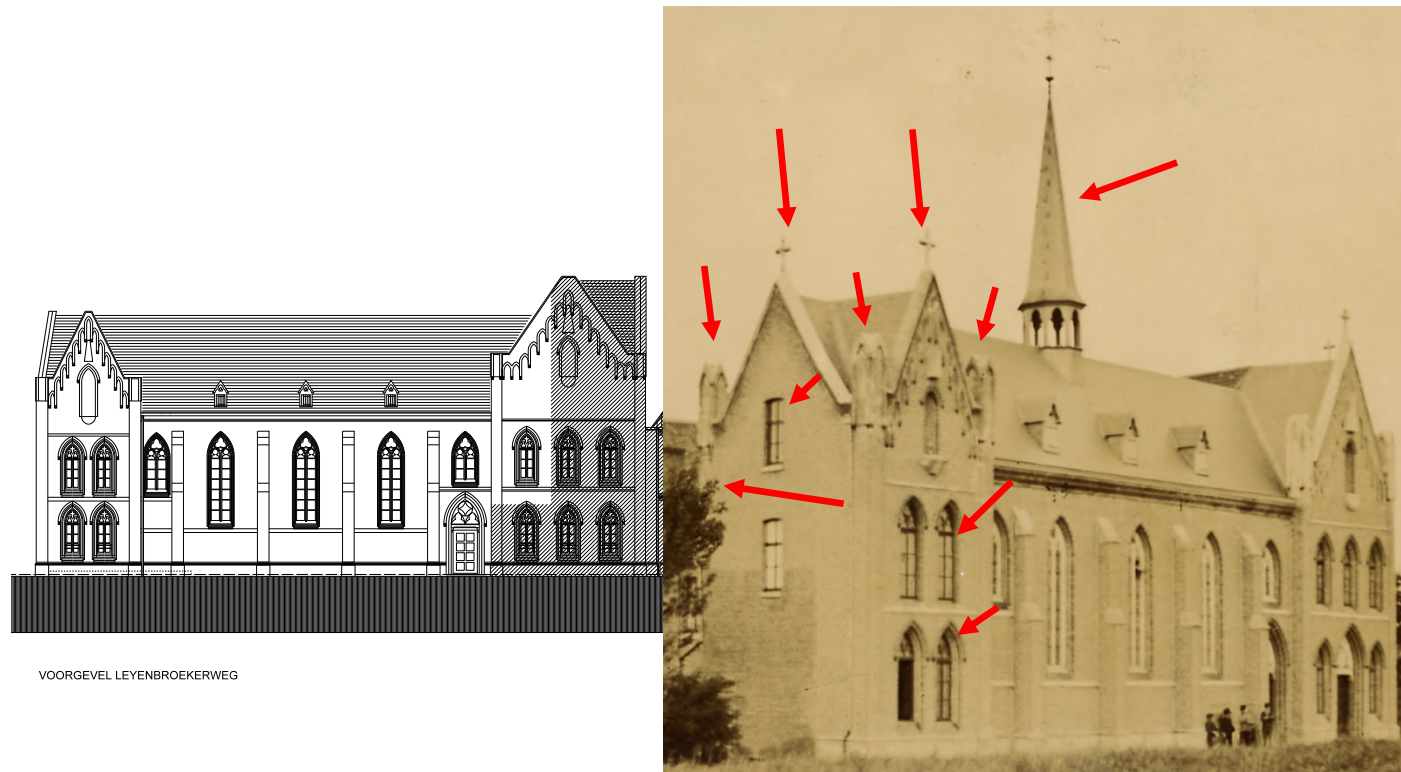
Afb. 14: westgevel Andreaskapel boven de dichtgebouwde binnenplaats

Afb. 15: uitsneden uit tekening 97042-5 bt502 met gevels (HVNA Architecten)

4. Ingrepen uit het verleden

Als de oostgevel van de tekening ‘bestaande toestand gevels’ naast een foto uit de beginjaren van het klooster gelegd wordt, valt het wat ‘afgestompte’ uiterlijk op: dit verwacht je niet bij een neogotisch gebouw. De geamputeerde daklantaarn en kruizen van de topgevels vallen direct op, maar ook de -letterlijke- afstomping van die topgevels en de hoeklisenen verstoren het neogotische uiterlijk en doen de Andreaskapel geen recht. Aan de zuidgevel is de hoekliseen van de topgevel op een bepaald moment ‘verlengd’ tot in de dakgoot van de aangrenzende zuidvleugel. De verhoudingen van de afzonderlijke elementen en gehele compositie klopt niet meer: van ranke oprijzende neogotische bekroningen zijn -door het verwijderen van de spitse toppen- massieve blokken geworden die niet passen bij een neogotisch bouwwerk.

Afb.16, collage van de oostgevel bestaande toestand op een uitsnede van tekening HVNA Architecten en op een uitsnede vermoedelijk oudste (op dit moment) foto van de Andreaskapel boven de foto van voor de renovatie.

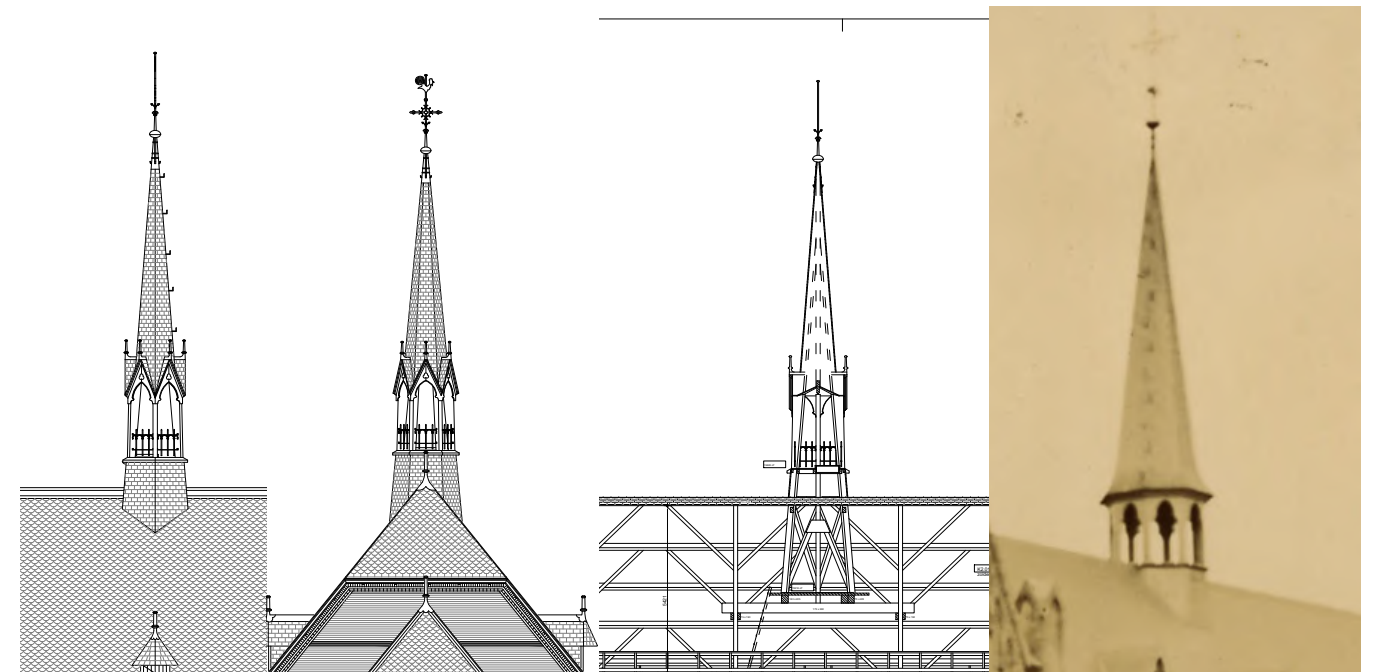
Op de foto van Job van Nes, gedateerd op 6 juni 2011, is links één van de afgeknotte topgevels met afgeknotte hoeklisenen te zien en tekent zich de locatie van de eerder verwijderde daklantaarn duidelijk af in het leiwerk. Daarnaast valt het ontbreken van de huidige loden afdekken over de afdeklijsten van de topgevel op en tekent in de dakkapelluiken de originele beklamping zich af. Naast de hoekliseen is één hemelwaterafvoer geplaatst, met bochten aan de dakgoot verbonden. Tijdens de renovatie is een extra hemelwaterafvoer bijgeplaatst en zijn de aansluitingen van de dakgoot op de hemelwaterafvoeren door de decoratieve profiellijst geboord. De kleur van de dakgoot is anders dan na de renovatie en de vermoedelijk originele kleur, zie ook de lichte kleur van de dakgoot op de oudste foto.

Gezien het kleurverschil van het huidige dakvlak met het oude en de regelmaat van de leien ligt de conclusie voor de hand dat de leien vervangen zijn. Vermoedelijk is dit met Spaanse leien gedaan uit de regio Galicië waar Samaca- en Cupa-leien met een zwartgrijze kleur vandaan komen. Op basis van het kleurspectrum op het oude dak, overwegend paarsgrijs met verspreid groengrijs, kan gesteld worden dat de oorspronkelijke lei hoogstwaarschijnlijk uit de Noord-Franse Fumay-groeve kwam, waar dit levendige dakbeeld typerend voor is.

Van dichtbij bekeken valt de kleur van de gevelstenen en het voegwerk erg op. De gevelstenen lijken erg ingrijpend gereinigd en doen weinig denken aan typische eind 19^e eeuwse bakstenen. Het voegwerk lijkt integraal vervangen door een platvol doorgestreken voeg die weinig verfijnd is aangebracht; er is nu een vrij brede voeg aangebracht, terwijl tijdens de neogotische bouwperiode eind 19^e eeuw meestal finer voegwerk (minimaal doorgestreken met besneden kanten of stootvoegen) werd aangebracht van ten hoogste 5-6mm.

Veel amoveringen zijn dus al voor de laatste renovatie uitgevoerd, maar aan gevels en daken is bij de renovatie ook nog het nodige gewijzigd. De onderhoudsconditie daarvan is echter goed.

Om een globale indruk te krijgen van hoe een mogelijke reconstructie van de daklantaarn eruit zou kunnen komen zien zijn enkele uitsneden van tekeningen van een andere neogotische kloosterkapel naast de uitsnede van afbeelding 10 gelegd. Het open werk van de oorspronkelijke daklantaarn begon direct op de nok en eindigde onder een rechte daklijst. De zogenaamde ‘rok’ sloot hierdoor tégen het dak aan en stond er niet ‘overheen’. Onder de daklijst, tussen de dakstijlen, zijn driepassen vormgegeven, hiermee de enigszins eenvoudige daklantaarn toch nog decoratief aantrekkelijk en passend in het neogotische karakter makend.

Afb.17, globale indruk van een mogelijke daklantaarn dmv een collage van aanzichten en doorsnede van een andere daklantaarn naast de foto van de originele op de Andreaskapel (archief JvdH BA&R en fotocollectie Jezuïten)

5. Aangetroffen shades

Naast de gewijzigde en verwijderde elementen zijn er aan de kapel gebreken aangetroffen. Enerzijds zijn dit gangbare verouderings- dan wel slijtageschades, anderzijds zijn dit ook gebreken door achterstallig of verkeerd onderhoud en foute materiaalkeuzes of foutieve detaillering bij de renovatie.

Omwille van de leesbaarheid is gekozen om alle gebreken inzichtelijk te maken middels tijdens de inspectie gemaakt beeldmateriaal en dit volgens de stabu-bestekparagrafen te rubriceren. Op deze wijze is het beeldmateriaal eenvoudig naast de begroting van de instandhoudingskosten te leggen, deze volgt immers dezelfde bestekparagrafen. Er wordt met deze keuze geen onderscheid gemaakt tussen gangbare gebreken en gebreken als gevolg van foutieve uitvoeringskeuzes.

Schadebeelden metselwerk - stabu §22

Afb. §22.01 terugkomende scheurvorming boven spitsboogvenster

Afb. §22.02 uitgevallen stootvoegen

Afb. §22.03 gescheurde voeg tussen de uitgevallen stootvoegen

Afb. §22.04 losgescheurde, iets verzakte profielstenen – oude zetting die waarschijnlijk nog steeds beweging heeft

Afb. §22.05 overzicht linkerdeel oostgevel

Afb. §22.06 rechtervenster

Afb. §22.07 beschadigde profielsteen en weinig/geen verf op kopse kant raamdorpel

Afb. §22.08 afgefallen pleisterwerk en detonerende steen in de afzaat, door (vermoedelijk) verkeerde keuze steen

Afb. §22.09 slordig aangebrachte, loszittende geveldoorvoer

Afb. §22.10 uitgevallen stenen aan binnenzijde topgevel

Schadebeelden (ruwbouw-)timmerwerk - stabu §24

Afb. §24.01, polymeerchemisch herstellde balkkoppen, er ligt veel grof stof en zaagsel op de balken en zoldervloer

Afb §24.02 diverse losse en openstaande verbindingen

Afb. §24.03 onder de oostelijke kilkeper (ook) veel stof en een

Afb. §24.04 mogelijke vochtplek

Schadebeelden kozijnen - stabu §30

Afb. §30.01, aanzicht kozijnen sacristie

Afb. §30.02, houten tracering

Afb. §30.03, gescheurde verbinding

Afb. §30.04, roestvorming op de beschermingsijzers (NB: in 2014 gerenoveerd en nu al roest!?)

Afb. §30.05, gescheurde verf en ingerot hout onderdorpel

Afb. §30.06, gescheurde verf en verbinding

Afb. §30.07, ongelijke roedes, afstelling of verkeerd gehangen?

Afb. §30.08, ongelijke wellat onderaan de ramen

Afb. §30.13, luiken zijn meestal gesloten, daardoor weinig ventilatie

Afb. §30.14, weggerotte raamdorpels

Afb. §30.09, houten tracering, bovendorpels zijn gelijk

Afb. §30.10, gescheurde verbinding

Afb. §30.15, beschadigingen op (multiplex) luiken en raamdorpel

Afb. §30.16, inrotting in raamdorpel

Afb. §30.11, binnenaanzicht vanuit sacristie

Afb. §30.12, afbladderende, slecht hechtende verf, vermoedelijk door belasting met condens of lekwater

Afb. §30.17, openstaande, kromgetrokken tongnaald, daardoor tocht en mogelijke indringing (slag-)regen

Afb. §30.18, openstaand tuimelraam, niet meer functioneel ivm glas in lood aan binnenzijde

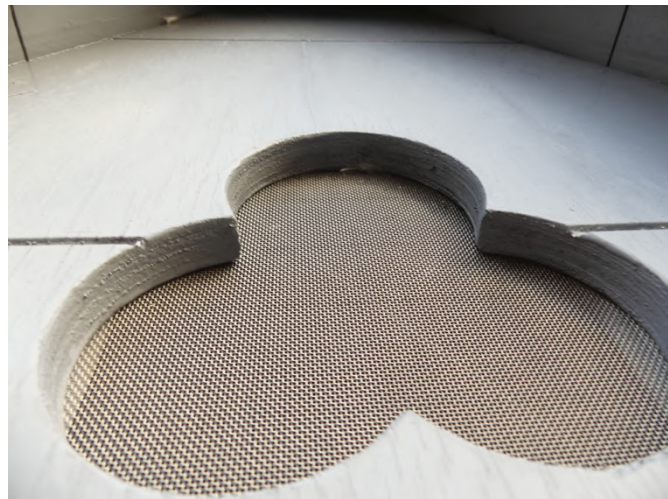
Afb. §30.19, aanzicht dakkapellen oostdak

Afb. §30.20, onderzijde dakkapel, roestende schroeven op erg dun geheng

Afb. §30.21, overstek dakkapellen

Afb. §30.22, multiplex toegepast als betimmering overstek, slecht gegrond en geschilderd, naast oneigenlijk materiaal, lagen zijn zichtbaar en gevoelig voor vochtindringing

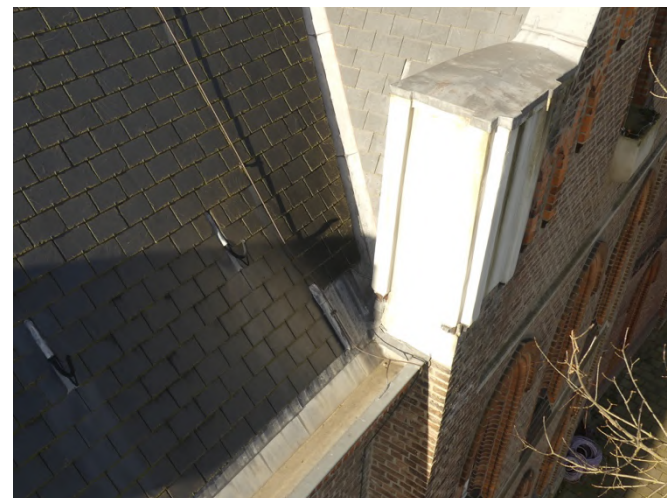
Schadebeelden dak - stabu §33

Afb. §33.01, overzicht oostdak met kilkeper

Afb. §33.02, overzicht loodbekleding op topgevel

Afb. §33.03, erg grote loden bekleding afgeknotte liseen

Afb. §33.04, te smalle leien toegepast naast de kil

Afb. §33.05, op het dakvlak boven de sacristie gapende leien

Afb. §33.06, gebroken lei, onderaan op de foto

Afb. §33.07, op het overliggende dakvlak een kritisch punt voor verstopping – vervuiling met bladafval

Afb. §33.08, overzicht westelijk dak, boven cour, slecht afschot van de dakgoot

Afb. §33.09, dakgoot overdekte binnenplaats niet op afschot

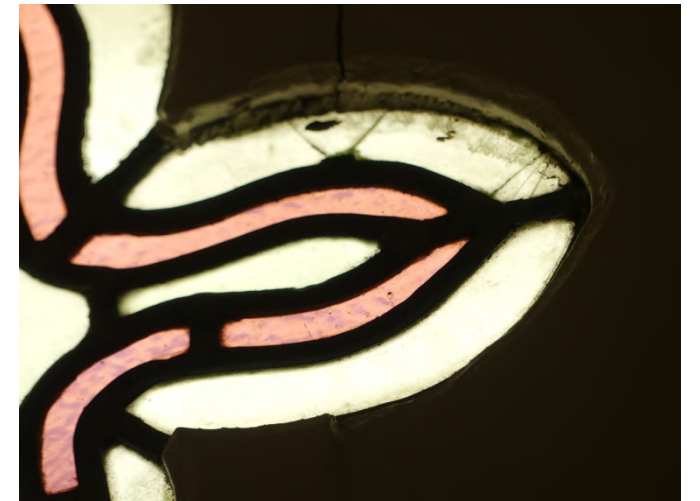

Afb. §33.10, ook rondom afvoer afschot niet op orde

Schadebeelden beglazing - stabu §34

Afb. §34.01, binnenzijde houten tracering

Afb. §34.02, gescheurd gekleurd figuurrutje

Afb. §34.03, binnenzijde houten tracering

Afb. §34.04, gescheurd gekleurd figuurrutje

Afb. §34.05, uitgedroogde stopverf

Afb. §34.06, van stopverf afbladderende verf

Schadebeelden natuursteen - stabu §35

Afb. §35.01, natuursteen tracering entree

Afb. §35.02, uitgespoeld voegwerk tracering

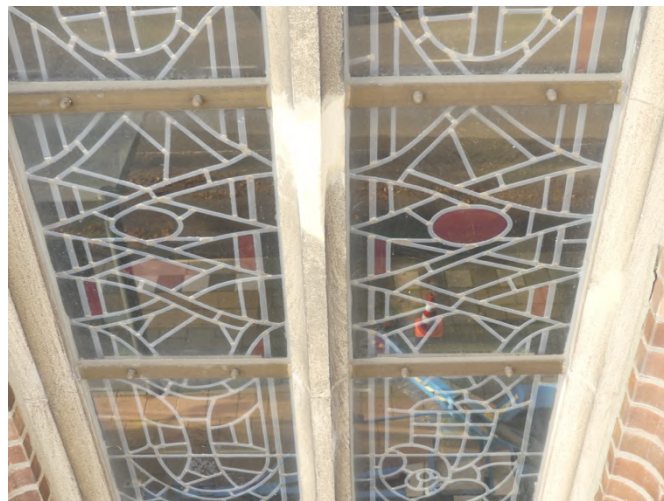
Afb. §35.03, tracering spitsboogvensters

Afb. §35.04, uitgespoeld voegwerk

Afb. §35.05, onregelmatige toten, lijkt slecht gerepareerd

Afb. §35.06, verkleurende reparatie, mogelijk verkeerde mortel

Afb. §35.07, scheurtjes in een afzaat

Afb. §35.08, gescheurde deurdorpel en slecht gerepareerd stuk

Schadebeelden pleisterwerk banden en lijsten exterieur - stabu §40

Afb. §40.01, beschadigde profiellijst op de plint, vochtintrekking boven straatwerk

Afb. §40.02, afgebroken profiellijst

Afb. §40.03, vochtbelast, vervuild en beschadigd pleisterwerk

Afb. §40.04, afgebroken hoekje van vermoedelijk niet onder maaiveld doorgezet pleisterwerk (daardoor optrekkend vocht)

Afb. \$40.05, overzicht inwendige hoek sacristie

Afb. \$40.06, optrekkend vocht net boven vloerniveau

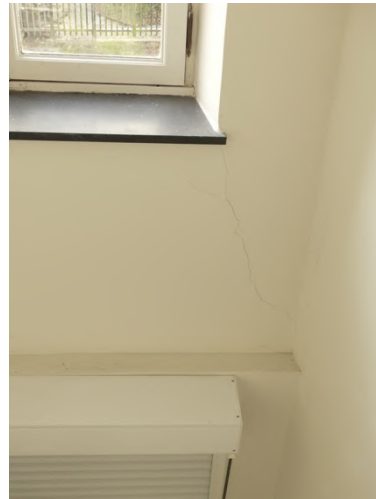
Afb. \$40.11, overzicht trap naar koorzolder

Afb. \$40.12, scheur vanaf balkoplegging

Afb. \$40.07, mechanisch beschadigd stucwerk dagkant

Afb. \$40.08, kleine scheur onder raamhoek

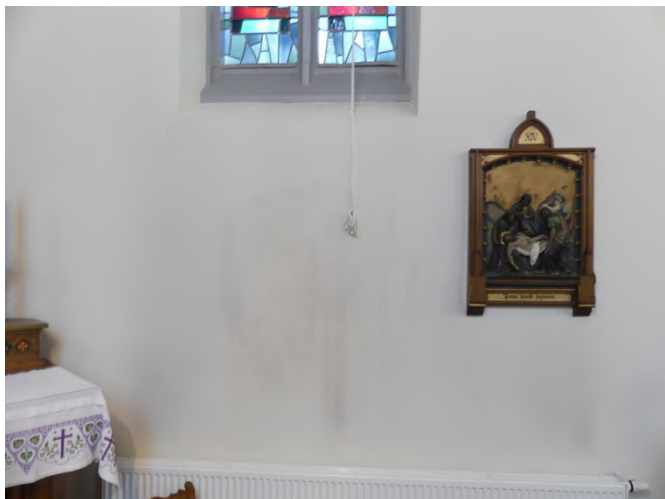
Schadebeelden (afbouw)timmerwerk - stabu \$45

Afb. \$45.01, door bruinrot aangetaste plint

Afb. \$45.02, door bruinrot aangetaste plint

Afb. \$40.09, door convectie vervuiling op stucwerk

Afb. \$40.10, scheur vanaf raamopening

Afb. \$45.03, overzicht onderzijde trap

Afb. \$45.04, door bruinrot aangetaste aftimmerlat

Afb. §45.05, bovenzijde altaarstukken, verspreid ontbrekende onderdelen en onderdeeltjes, o.a. een hogel

Afb. §45.06, twee ontbrekende hogels

afgebroken deeltjes

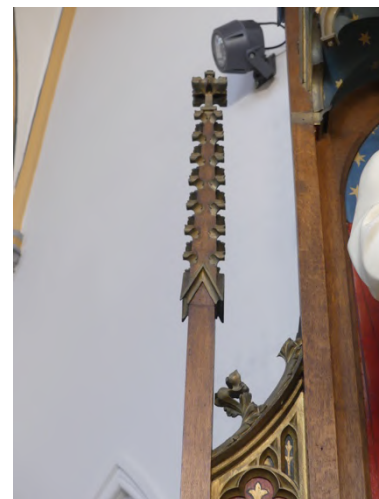
afgebroken hogeltjes

Afb. §45.07, afgebroken hogels

afgebroken hogels

afgebroken hogel

Schadebeelden houten ondergrond - stabu §46.21

Afb. §46.21.01, overzicht geprofileerde bakgoot oostgevel

Afb. §46.21.02, barsten in verf

Afb. §46.21.03, barsten in verf

Afb. §46.21.03, barsten in verf

Afb. §46.21.05, detail geprofileerde goot westgevel

Afb. §46.21.06, onderzijde gootlatje lijkt ongeschilderd

Afb. §46.21.07, overzicht dakkapellen

Afb. §46.21.08, overstek dakkapel met geprofileerde lijst

Afb. §46.21.13, aanzicht dakkapel, vale verf

Afb. §46.21.14, noesten tekenen af, vochtintreding kan zorgen voor aantasting

Afb. §46.21.09, volledig scheurende verf onderzijde lijstwerk

Afb. §46.21.10, volledig scheurende verf onderzijde lijstwerk

Afb. §46.21.15, noesten tekenen af, vochtintreding kan zorgt hier voor vochtintreding en uiteindelijk aantasting

Afb. §46.21.16, noeste tekenen af

Afb. §46.21.11, roestvorming en erg mat schilderwerk gehengen, glimt normaal gesproken

Afb. §46.21.12, op overgang voor-/onderzijde loslatende verf

Afb. §46.21.17, binnenzijde dakkapelluik, gesloten met te natte verf, daardoor volledig onthecht

Afb. §46.21.18, schrale verf op de onderzijde van de toegangsdeur

Opmerkingen en schadebeelden kelder - stabu §89

Afb. §89.01, luik naar kelder, lastig in te klimmen

Afb. §89.02, trap naar kelder langs leidingwerk

Afb. §89.03, overzicht vanaf trap

Afb. §89.05, overzicht divers leidingwerk met luik

Afb. §89.06, roestvorming op onderzijde leiding

Afb. §89.07, verroeste steunen onder de leiding

Afb. §89.08, roestpoeder en stof onder verroeste staander

Afb. §89.09, volledig verroeste steun onder de leiding

Afb. §89.10, roestvorming op de leiding

Afb. §89.11, roest- en vochtsporen onder de leiding

Afb. §89.12, roestvorming op bocht in de leiding

6. Algemene toelichting inspectie - opname

Algemeen

De bouwtechnische inspectie was een visueel, niet destructief, onderzoek op locatie. Dit betekent dat alleen die onderdelen zijn geïnspecteerd en beoordeeld voor zover deze zichtbaar en (veilig) bereikbaar waren op het moment van onderzoek. Onderdelen welke schuil gingen achter betimmeringen, afwerkingen, bekledingen, inventaris, begroeiing, stilstaand water (daken, goten), e.d. of in afgesloten ruimtes zijn niet geïnspecteerd en vallen buiten de strekking van deze rapportage. De inspectie is een momentopname waarbij weersgesteldheid, inventaris, bereikbaarheid en toegankelijkheid de volledigheid van de inspectie hebben beïnvloed. In dit geval gunstig, aangezien bijvoorbeeld door de regen op vrijdag afschot in goten eenvoudig gecontroleerd kon worden. In die situaties waarin de feitelijke conditie van een onderdeel niet kan worden vastgesteld is aanvullend specialistisch onderzoek vereist.

Aan de oostgevel is gebruik gemaakt van een hoogwerker, het platte dak op de binnencour is niet betreden, de kapelgevel daarboven en de dakgoot zijn vanuit het raam in de noordgevel van de kapel visueel geïnspecteerd. De toegankelijkheid van de kelder laat te wensen over.

Houtvernielers

Onder houtvernielers worden gerekend: houtborende insecten zoals houtworm, boktor en bruinrot, rot, schimmels en zwammen. Als gevolg van afwerkingen, huisraad en vervuiling (stof) is aantasting niet altijd waar te nemen. In principe moet ervan worden uitgegaan dat, bij aanwezigheid van houtvernielers in een onderdeel, altijd een complete nadere (destructieve, middels boren) inspectie plaats dient te vinden. Er zijn in de Andreas-kapel geen sporen van activiteit aangetroffen.

Algemeen

Terreinafscheidingen, verhardingen, tuininrichting, zonweringen, rolluiken, bliksembeveiligingsinstallaties, hydrofoorinstallaties, beregeningsinstallaties, zwembad (-installaties), bronneringssysteem, rioolbemaling, alarminstallaties, temperatuurregelingen, alternatieve energiebronnen, rook- en stookkanalen evenals keukenapparatuur vallen buiten de strekking van inspectie en rapportage. Gespecialiseerde bedrijven kunnen de kwaliteitseis van betreffende onderdelen beoordelen..

7. Conclusie en advies

In hoofdstuk 5 'Aangetroffen schades' zijn de aangetroffen schades uitgebreid gevisualiseerd. Op basis daarvan luidt de conclusie dat de Andreaskapel in redelijke staat van onderhoud verkeert. Er zijn echter een aantal onderdelen die aandacht behoeven. Het schilderwerk dient onverwijld uitgevoerd te worden, bij voorkeur in combinatie met het herstellen van houtrot, vervangen van multiplex betimmeringsonderdelen, verbetering van enkele details en dergelijke. Op termijn kunnen dan geamoveerde elementen als daklantaarn, topgevels e.d. gereconstrueerd worden en de esthetische kwaliteit weer op peil gebracht worden.

Om de Andreaskapel op de juiste wijze aan de toekomst door te kunnen geven is het advies als volgt:

- Het uitvoeren van direct noodzakelijk onderhoud, te weten:
 - Herstellen of vervangen aantastingen aan kozijnen;
 - Vervangen oneigenlijk houtwerk aan exterieur;
 - Verrichten schilderwerk;
 - Verbeteren van de ventilatie en vochthuishouding in de kelder.
- Nagaan of er reeds een bouwhistorisch onderzoek met waardenstelling verricht is, indien niet dan;
- Het verrichten van bouwhistorisch onderzoek met waardenstelling;
- Het verrichten van kleuronderzoek voor exterieur en interieur en het opstellen van een kleurhistorisch plan;
- Het opstellen van een restauratievisie, waarvan de volgende elementen onderdeel kunnen zijn;
 - Het reconstrueren en herplaatsen van het de daklantaarn;
 - Het reconstrueren van de beëindiging van de topgevels en de bekroning ervan;
 - Het reconstrueren van de afgeknotte hoeklisenen en verlengde schacht aan de zuidgevel;
- Uitvoeren van minder urgent onderhoud;
- Verduurzamen.

In zijn algemeenheid geldt bij instandhouding de volgende hiërarchie, ook wel restauratieladder genoemd:

1. Conserveren/onderhoud
2. Repareren
3. Vernieuwen
 - a. Kopiëren
 - b. Imiteren
 - c. Verbeteren

Volgens deze hiërarchie gaan conserveren/onderhoud en repareren boven vernieuwen. Het bestaande materiaal is immers drager van de historische waarde van het erfgoed. Alleen indien onderhoud of reparatie niet voldoende is om deze waarde te behouden, kan overgegaan worden tot het vernieuwen van materialen of onderdelen, waarbij vervolgens kopiëren prevaleert boven imiteren en imiteren boven verbeteren.

Ik ben u bij een eventueel vervolgtraject graag van dienst.

Lithoijen, 23 mei 2025

Joan van den Hurk Bouwkundig Advies & Restauratie

Joan van den Hurk

